

Diakoni på dagsorden

Det var ikke bare i «Plan for diakoni» i Den norske kirke at diakonien ble drøftet under årets kirkemøte, selv om tyngdepunktet lå i nevnte plan som skal behandles videre. Kirkemøtet ble avholdt i Bergen 2. – 7. november.

Ved et stort festsamvær i Grieghallen søndag kveld fremførte et Tensing-kor i sang og dramatikk «den barmhjertige samaitan,» til egnet vår tid.

I forbindelse med behandlingen av «Permanent kirkelig arbeid blant mishandlede kvinner» sak 9/86, ble diakoniutvalget på bispedømmeplan og diakonatet/diakoniutvalget på menighetsplan oppfordret til å engasjere seg. Det var forøvrig en av de store sakene på KM 86.

I tilknytning til sak 10/86, «Kirkelig utdanning» ble det vedtatt å be Kirkerådet utrede spørsmålet om et desentralisert undervisningsopplegg, slik at personer med adekvat faglig utdanning kunne få en tilleggsutdanning for å bli kvalifisert til å gå inn i de ledige soknediakonstillingene. Et slikt opplegg er nå igang i Trondheim i samarbeide med Diakonhjemmet.

Spørsmål om hvilken ressurs diakonien kunne være i forbindelse med kirkelig betjening av institusjonene ble reist under sak 11/86. «Det vil være viktig å utbygge soknediakonstillingene med kontakt menighet/institusjon. Kirken har et totalansvar både for diakonien i menigheten og institusjonene», stod det i premissene.

Med utgangspunkt i Bispemøtets uttalelse om den internasjonale Lutherske metodiske dialog, sak 13/86, er diakoni nevnt som en av de viktigste måter en kan utvikle samarbeid med andre trossamfunn på.

Sentrale personer under behandlingen av Plan for diakoni på Kirkemøtet i Bergen.

Fra venstre: Soknediakon Kristin Fehn, medlem av Oslo Bispedømmeråd, Marit Hovstad, saksordfører ved komiteehandlingen, medlem av Nidaros bispedømmeråd og Marit Halvorsen Hougsnæs, sekretær for diakoniplanen i Kirkerådet.

Rammeprogrammet, sak 6/86, setter diakonien på prioriteringsplanen og mener det er en av de viktigste sakene i den kommende 4 års periode.

Kirkens Innvandererarbeid sak 19/86, ble også behandlet på årets Kirkemøte og her står også diakonien overfor store utfordringer.

Forholdet må legges bedre til rette for diakonitjenesten i menighetene, ble det sagt i premissene fra komiteinnstillingen om «Kirken og Samene», sak 20/86. Den eneste sammen som deltok på møtet var utdannet diakon. Berit Frøydis Svineng er ansatt som kateket i Kautokeino. Hun har vernepleirskolen fra Nærland og vidreutdannet ved Norske diakonihøyskole.

Den saken som vakte størst oppmerksomhet under KM 86, Kirkens fredsengasjement sak 22/86, ble

behandlet i komite E, Diakoni og samfunnsspørsmål. Kirkemøtet ber om at fredsarbeidet integreres i arbeidet med diakoni og samfunnsspørsmål.

«Plan for diakoni i Den norske kirke, sak 8/86. Var oppe til første gangsbehandling. Komiteen sier i sin innstilling:

«Komiteen vil uttrykke glede over at arbeidet med en plan for diakoni er kommet så langt at et ukast kunne fremlegges for årets kirkemøte. Komiteen vurderer det fremlagte utkast som et godt utgangspunkt og vil i hovedsak gi sin tilslutning til de sentrale elementer i planen. Komiteen finner det imidlertid nødvendig med en videre bearbeiding av utkastet før kirkemøtet får planen til endelig behandling.

Oddvar Ripegut

Sterkere teologisk begrunnelse

– Det er nødvendig med en sterkere presisering av diakoniens teologiske begrunnelse slik at diakoniens egenart kommer klarere frem, heter det i vedtaket fra kirkemøtet i 1986, som hadde utkast til «Plan for Diakoni i Den norske Kirke» som en av sakene. Vedtaket er tilslutning til komitéen merknader. Den saksforberedende komité vurderte det fremlagte utkast som et godt utgangspunkt, men fant det imidlertid nødvendig med en videre bearbeiding av utkastet før kirkemøtet får planen til endelig behandling. Foruten sterkere presisering av diakoniens teologiske begrunnelse ble det også trukket frem betoning av helhetlig menneskesyn, forholdet til det offentlige helse- og sosialvesen, diakoniplanlegging i forhold til kommunal planlegging, og en særlig fremheving av den utfordring det er å få fylt soknediakontillingene, og at planen derfor bør ha ytterligere forslag til konkrete tiltak for å bedre rekrutteringen.

Diakonirådet for Den norske Kirke har nå arbeidet noen år med å få frem en «Plan for Diakoni i Den norske Kirke» som skal kunne profilere diakonien og også gi praktiske råd og vink for menighetene. Arbeidet med planen ble intensivert etter kirkemøtet i 1985 som vedtok at «det må arbeides for å få frem en plan for diakonale arbeidet». Når kirkemøtet engasjerte seg i dette, er det ut fra at diakonien er plassert som en sentral oppgave for kirkemøtet i det det heter at «kirkemøtet skal vedta retningsgivende planer og programmer for den kirkelige undervisning og diakoni».

Planen er omfattende og har vært ute til høring før den nå ble fremlagt for kirkemøtet sammen med en komitéinnstilling. Denne fremholder i sine merknader 8 vesentlige punkter som også kirkemøtet vedtok idet man la til et niende punkt. Konklusjonen var bl.a. at hele planen må bearbeides på ny, sendes ut til ny høring og fremlegges for kirkemøtet i 1987.

Etter et innledende punkt hvor man uttrykker glede over at arbeidet med en plan for diakoni er kommet så langt at et utkast kan fremlegges

for kirkemøtet, trekker man frem nødvendigheten av en sterkere presisering av diakoniens teologiske begrunnelse.

Teologisk begrunnelse

– Det er nødvendig med en sterkere presisering av diakoniens teologiske begrunnelse slik at diakoniens egenart kommer klarere frem, heter det i kirkemøtets vedtak.

Det er i denne sammenheng nødvendig at diakoniens karakter av vitnesbyrd om Kristus tydeliggjøres noe mer. Dette innebærer at det må komme klarere frem at diakoniens oppgave også er og gi mennesker del i menighetens fellesskap, heter det. I dette punktet blir også diakoniens egenart i forhold til kirkens sosialetiske engasjement tatt opp. Det gjøres her et poeng av at sosialetisk engasjement ikke nødvendigvis er det samme som diakoni, samtidig som det fastholdes at diakonien har en sosialetisk dimensjon. Det man imidlertid er opptatt av er at diakoniens omsorgskarakter kommer tydeligere frem.

Samtidig som man er opptatt av en styrking av begrunnelse, identitet og egenart fremheves behovet

forts. s. 12

Sjelden hendelse på Bergen Diakonissehjem:

Diakonissevigselsel

– Dueflagget var heist ved Bergen Diakonissehjem fredag 26. september, innleder «Under Ulrikken» omtalen av at Annbjørg Vågen lot seg vigse til diakonisse. Bladet antyder ved det den aura begivenheten var omgitt av.

– Vigslingen fant sted i Årstad kirke. Sokneprest Karl Wikse forrettet første del av gudstjenesten og prekte over Jes. 6. 1-8. Han holdt fram kallet til tjeneste. Gud tilgivelse er en forutsetning for å gå inn i kallet. Når Gud handler gir det frimodighet til å gå på hans ord.

Forstander Audun Tang foretok vigslingen. I vigslingstalen streket han under at alle døpte er vigset til tjeneste. Den spesielle vigslingen til tjeneste er en synliggjørelse av tjenesten. Diakonitjenesten må leve i en sann menighet. Noen må ta vare på denne tjenesten og vigsles til dette. Samtidig innebærer vigslingen å be om Guds nådegaver for denne arbeideren i denne oppgaven.

Som assistenter ved vigslingen deltok forstanderinnen Else Melkeraasen, diakonisse Kjellaug Laading fra Norsk Diakonihøgskole og sokneprest Wikse. Forstanderinnen overga søster Annbjørg diakonissekorset med innvielsesordet Matt. 28.20, står det å lese i bladet fra Bergen Diakonissehjem.

Overganger

over fra s. 5

for samarbeid og samordning mellom kirkens diakoni og det offentlige helse- og sosialvesen og frivillige organisasjoners arbeid. Dette mener man bør vies større oppmerksomhet i planen idet det fremkommer en sterkere betoning av menigheten som en ressurs i lokalmiljøet. Det heter at menigheten kan bidra til å gi velferdssamfunnet et mer menneskelig ansikt. I tråd med dette er man i et annet punkt opptatt av sterkere betoning av et helhetlig menneskesyn.

Planen er inndelt i virksomhetsområder, en inndeling som ifølge kirkemøtet kan føre til en uheldig oppsplitting av det diakonale arbeidet. – Det er derfor nødvendig at denne inndeling balanseres av en sterkere betoning av et helhetlig menneskesyn heter det. – Det er særlig viktig at den åndelige dimensjon ved det diakonale arbeidet ikke løsrives fra de øvrige virksomhetsområdene, men sees som en integrert del av arbeidet.

Kirkelig og kommunal planlegging

– Menighetsrådene må oppfordres til å arbeide aktivt i forhold til de kommunale planer på den kirkelige sektor heter det i det man også foreslår at menighetsrådene må oppfordres til å trekke med diakonien i menighetenes helhetsplanlegging. – Det er viktig at menighetene vurderer diakoniens plass i menighetenes liv og at de trekker de nødvendige ressursmessige konsekvenser av dette.

Diakonstillinger

– Mangelen på søkere til soknediakonstillingene representerer en særlig utfordring i årene som fremover. Det bør derfor komme inn i planen ytterligere forslag til konkrete tiltak, som kan bedre rekrutteringen til det diakonale arbeidet over hele landet, poengterer kirkemøtet i sitt vedtak.

Berensedde kommentarer

Fra komitéens side heter det at en har valgt å begrense kommentaren til planutkast ut fra at det syntes klart at planen måtte tilbake til ny behandling på kirkemøte i 1987. Dette til tross, kommentarene var rikholdige og inkluderer ytterligere momenter som ikke her er nevnt.

Kirkemøtet vedtok å be kirkerådet (d.v.s. komitéen for diakoni, kvinnesak og samfunnsspørsmål) om å bearbeide det foreliggende utkast til Plan for Diakoni i Den norske Kirke ut fra komitéens merknader til utkast.

over fra s. 6

midle kjærligheten og tilgivelsen i Kristus, sier Kerthu, som mener at man kan formidle dette gjennom opplevelser.

– Ved hjelp av opplevelser gjennom fysisk kontakt, blikkontakt, sauna, sang og musikk og bevegelse vil vi formidle kirkens budskap om tilgivelse og nådens frigjorte liv i et trygt fellesskap, sier Kerthu, og gir samtidig uttrykk for glede over bispemøtets positive holdning til den linje som det er lagt opp til.

Nattverden sentral

– I en undervisning som mer går på opplevelse enn kommunikasjon med symboler, er nattverden blitt helt sentral. Vi har knyttet nattverdmåltidet sammen med de opplevelser vi prøver å formidle. På den måten vil nattverden konfirmasjonssøndagen kunne assosieres med de opplevelser man har hatt knyttet til denne hellige handling i undervisningen, kan Kerthu Inkala fortelle.

– Formidling av følelser er et helt basalt språk som særlig går på fysisk kontakt. Innholdet i dåpen søkes formidlet gjennom bad og badstu, at man får på seg nye og rene klær og derigjennom opplever velvære. Nattverdens innhold for-

midles gjennom fysisk kontakt, trygghet og fellesskap. Forlatelsen formidles gjennom sang og sterk fysisk aktivitet kombinert med avslapning og den befrielse det gir. Deretter feires den hellige nattverd slik at følelsene knyttes an til denne.

I denne form for konfirmantundervisning har presten en relativ perifer rolle som pedagog, men han er til stede hele tiden og trer inn i det han forretter nattverd.

Det finske bispemøtet har nylig sagt ja til at man i arbeidet med sterkt psykisk utviklingshemmede bruker nattverden som en del av undervisningen.

– En viktig erfaring har vært at vi trenger et godt samarbeid og engasjement fra foreldre, menighet og hjelpere, sier Kerthu Inkala.

Julehefte 1986

Vi har enda noen hundre hefter igjen av opplaget. Disse representerer flere tusen kroner i mulig netto for Diakonforbundet, og godt og nyttig budskap om så mangt for aktuelle lesere.

Vi minner spesielt om muligheten for organisert salg gjennom foreninger, sangkor o.l., med kr. 5,- i provisjon pr. hefte (min. 100 hefter).

Om tiden blir i knappeste laget for noen før jul i år, vil vi gjerne ha kontakt med grupperinger som kan tenke seg en slik form for ekstra fortjeneste neste år.

Sekretariatet